

Sygn. akt I NO 136/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 grudnia 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Mirosław Sadowski (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Adam Redzik

SSN Aleksander Stępkowski

w sprawie z odwołania C.M.T.

od uchwały Krajowej Rady Sądownictwa Nr [...] z dnia 14 lutego 2019 r.

w przedmiocie przedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na pięć stanowisk sędziego sądu okręgowego w Sądzie Okręgowym w K.

ogłoszonych w Monitorze Polskim z 2018 r., poz. 377

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w dniu 4 grudnia 2019 r.

oddala odwołanie.

UZASADNIENIE

Krajowa Rada Sądownictwa działając na podstawie art. 3 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa (Dz.U. 2018, poz. 389 ze zm.; dalej: u.KRS), uchwałą nr [...] z 14 lutego 2019 r. w przedmiocie przedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na pięć stanowisk sędziego sądu okręgowego w Sądzie Okręgowym w K., przedstawiła Prezydentowi RP wnioszek o powołanie I. Z. B., K. M. D., Z. D., M. S., M. M. Ś. do pełnienia

urzędu na stanowisku sędziego sądu okręgowego w Sądzie Okręgowym w K. (pkt 1) oraz nie przedstawiła Prezydentowi RP wniosku o powołanie do pełnienia wskazanego urzędu w Sądzie Okręgowym w K. C. T. oraz M. J. H., M. L. L., E. A. Ł., M. S., L. J. W., A. Z. W. do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu okręgowego Sądzie Okręgowym w K. (pkt 2). Obwieszczenie o wolnym stanowisku zostało ogłoszone w M.P. 2018 pod poz. 377.

W uzasadnieniu uchwały Krajowa Rada Sądownictwa (dalej: Rada lub KRS) wskazała, że w celu przygotowania sprawy do rozpatrzenia na posiedzeniu Rady, Przewodniczący Rady wyznaczył zespół, zawiadomił Ministra Sprawiedliwości o jego powołaniu oraz o sprawach indywidualnych, przekazanych zespołowi w celu przygotowania ich do rozpatrzenia na posiedzeniu Rady. Minister Sprawiedliwości nie przedstawił opinii w trybie art. 31 ust. 2b u.KRS.

Na posiedzeniu 11 lutego 2019 r. zespół przeanalizował zgromadzone w sprawie materiały, omówił wszystkie kandydatury, odbył naradę i uznał, że materiały są wystarczające do zajęcia stanowiska. Zespół postanowił bezwzględnią większością głosów rekomendować na pięć wolnych stanowisk sędziego Sądu Okręgowego w K. kandydatury: I. Z. B., K. M. D., Z. D., M. S., M. M. Ś.

W uzasadnieniu swojego stanowiska zespół członków KRS wskazał, że: rekomendując kandydaturę I. Z. B., miał na uwadze (oceniając łącznie) jej kwalifikacje merytoryczne oraz bogate i wieloletnie doświadczenie zawodowe; za rekomendowaniem kandydatury K. M. D. przemawiały (ocenione łącznie): wieloletnie i bogate doświadczenie zawodowe potwierdzone pozytywną oceną kwalifikacyjną, pozytywna opinia Kolegium Sądu Apelacyjnego w (...), ukończone studia podyplomowe; za rekomendowaniem kandydatury Z. D. przemawiały (ocenione łącznie): wieloletnie i bogate doświadczenie zawodowe potwierdzone pozytywną oceną kwalifikacyjną, pozytywna opinia Kolegium Sądu Apelacyjnego w (...), ukończone studia podyplomowe, publikacje prawnicze; za rekomendowaniem kandydatury M. S. przemawiały (ocenione łącznie): wieloletnie i bogate doświadczenie zawodowe potwierdzone bardzo dobrą oceną kwalifikacyjną, pozytywna opinia Kolegium Sądu Apelacyjnego w (...), ukończone studia podyplomowe; za rekomendowaniem kandydatury M. M. Ś. przemawiały (ocenione

łącznie): kwalifikacje merytoryczne oraz bogate i wieloletnie doświadczenie zawodowe, ukończone studia podyplomowe.

Pozostali kandydaci nie uzyskali bezwzględnej większości głosów poparcia zespołu. Przedstawiając listę rekomendacyjną, zespół uwzględnił dyspozycję art. 35 ust. 1 i 2 u.KRS, zgodnie z którym, jeżeli na stanowisko sędziowskie zgłosił się więcej niż jeden kandydat, zespół opracowuje listę rekomendowanych kandydatów, przy ustalaniu kolejności na liście kierując się przede wszystkim oceną ich kwalifikacji, a ponadto uwzględniając doświadczenie zawodowe, w tym doświadczenie w stosowaniu przepisów prawa, dorobek naukowy, opinie przełożonych, rekomendacje, publikacje i inne dokumenty dołączone do karty zgłoszenia, a także opinię kolegium właściwego sądu oraz ocenę właściwego zgromadzenia sędziów. W posiedzeniu zespołu nie uczestniczyli przedstawiciele Krajowej Rady Radców Prawnych i Naczelnej Rady Adwokackiej, powiadomieni o jego terminie.

Po wszechstronnym rozważeniu całokształtu okoliczności sprawy Rada, dzieląc w całości stanowisko zespołu, postanowiła jak w treści uchwały. W uzasadnieniu uchwały Rada stwierdziła, że kandydaci biorący udział w konkursie spełniają wymagania ustawowe, określone w art. 63 ustawy z 27 lipca 2001 r. - Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz.U. 2019, poz. 52 ze zm.; dalej: p.u.s.p.). Rada wskazała, że dokonując oceny kandydatów, kierowała się kryteriami wymienionymi w art. 35 ust. 2 ustawy o KRS i uwzględniła: oceny kwalifikacji kandydatów, ich doświadczenie zawodowe, w tym doświadczenie w stosowaniu przepisów prawa, dorobek naukowy, opinie przełożonych, rekomendacje, publikacje i inne dokumenty dołączone do karty zgłoszenia, a także opinię Kolegium Sądu Apelacyjnego w (...) i Zgromadzenia Przedstawicieli Sędziów Apellacji (...).

W uzasadnieniu Rada przedstawiła sylwetki wszystkich, którzy zgłosili swoje kandydatury w niniejszym postępowaniu nominacyjnym, w szczególności wykształcenie, przebieg kariery zawodowej oraz streszczenie oceny kwalifikacyjnej.

Odwołujący się C. T. urodził się w 1980 r. w W.. W 2004 r. ukończył na Uniwersytecie (...) wyższe studia prawnicze, uzyskując tytuł magistra z oceną dobrą plus. Po odbyciu aplikacji sądowej, w 2008 r. złożył egzamin sędziowski z

oceną dobrą plus. Od kwietnia 2005 r. do 2008 r. pracował na stanowisku asystenta prawnego w kancelarii adwokackiej w K.. Od maja 2006 r. do października 2006 r. oraz od lutego 2007 r. do kwietnia 2008 r. był zatrudniony w wymiarze 1/2 etatu na stanowisku asystenta sędziego w Sądzie Rejonowym w T.. Od października 2008 r. do lipca 2009 r. pełnił obowiązki asystenta sędziego w Sądzie Rejonowym w M.. Od listopada 2009 r. Wykonuje zawód adwokata w Kancelarii „C.” w M..

Kandydat jest autorem artykułu prawniczego oraz prowadził cykl porad prawnych w lokalnej gazecie „G.”. Uczestniczył w konferencjach naukowych.

Kandydat otrzymał pozytywną ocenę kwalifikacyjną sporządzoną przez B. K. - sędziego wizytatora do spraw karnych Sądu Okręgowego w K. i M. N. - sędziego wizytatora do spraw cywilnych Sądu Okręgowego w K.. Wynika z niej, że posiada ugruntowaną wiedzę prawniczą oraz umiejętność stosowania prawa w praktyce. Jego działania w charakterze pełnomocnika stron zarówno w sprawach karnych, jak i cywilnych cechuje zawodowa rzetelność i staranność. Analiza sporządzanych przez niego pism procesowych potwierdza jego wysoki poziom merytoryczny. Kandydat spełnia wymogi powołania na stanowisko sędziego sądu okręgowego.

Rada podkreśliła, że przy podejmowaniu uchwały kierowała się ocenami kwalifikacyjnymi oraz doświadczeniem zawodowym kandydatów. W ocenie KRS wybrani kandydaci posiadają wieloletnie i bogate doświadczenie zawodowe i życiowe. Osoby te wykazują się wysokimi kwalifikacjami i umiejętnościami zawodowymi oraz najdłuższym stażem orzeczniczym spośród wszystkich uczestników postępowania. Z ocen kwalifikacyjnych wynika, że prezentują wysoki poziom wiedzy prawniczej i zdolność stosowania jej w praktyce. Wykonują swoje czynności służbowe rzetelnie i z zaangażowaniem. Rada wskazała, że nie uwzględniła wniosków wynikających z ocen kwalifikacyjnych dotyczących I. Z. B. oraz M. M. Ś.. Rada wyjaśniła, że w pełni podzieliła stanowiska kandydatek przedstawione w zastrzeżeniach do ich ocen, podkreślając, że w obydwu ocenach wizytator nie miał zastrzeżeń do ich warsztatu pracy, charakteru i terminowości podejmowanych czynności oraz terminowości sporządzania uzasadnień. W związku z powyższym Rada uznała, że ich praca zasługuje na wysoką ocenę. Zastrzeżenia wizytatora dotyczyły statystycznych wyników kandydatek. W ocenie Rady dane statystyczne nie zawsze przesądzają o ostatecznej ocenie osoby

ubiegającej się o stanowisko sędziego. W niektórych wypadkach, tak jak w niniejszej sprawie, ważne jest zbadanie kontekstu i kwestii związanych z podziałem pracy, poziomem trudności przydzielanych spraw itp. Same dane liczbowe nie odzwierciedlają często poziomu zaangażowania i nakładu pracy sędziego, a także jego umiejętności zawodowych i wiedzy. Kierowanie się tylko tym czynnikiem może prowadzić do dokonania nieobiektywnej oceny pracy sędziego. Kandydatki wyjaśniły przyczyny uzyskiwanych wyników ilościowych, a Rada uznała te wyjaśnienia za w pełni przekonujące. Tym samym w ocenie Krajowej Rady obie kandydatki zasługują na pozytywną ocenę swej pracy i w pełni zasługują na powołanie na stanowisko sędziego sądu okręgowego.

W ocenie Rady, pozostali kandydaci, w tym Odwołujący się, posiadają kwalifikacje zawodowe uprawniające do ubiegania się o urząd sędziego sądu okręgowego, jednak w świetle wszystkich kryteriów wyboru nie okazali się kandydatami lepszymi niż osoby objęte wnioskiem o powołanie. Pomimo wysokich kwalifikacji zawodowych, pozostali kandydaci nie uzyskali tak dużego poparcia Rady, jak I. Z. B., K. M. D., Z. D., M. S., M. M. Ś.. Wskazani kandydaci są najlepszymi w niniejszej procedurze nominacyjnej: otrzymali oceny kwalifikacyjne (przy uwzględnieniu uwag do ocen I. Z. B. i M. M. Ś.), z których wynika, że posiadają odpowiednią wiedzę, warsztat sędziowski i doświadczenie. Zdecydowanie wyróżniają się spośród innych kandydatów: najdłuższym stażem orzeczniczym, wysokimi kwalifikacjami oraz posiadanym doświadczeniem zawodowym oraz życiowym. Ponadto K. M. D., Z. D., M. S. i M. M. Ś. ukończyli studia podyplomowe, a Z. D. zdobywał dwukrotnie tytuł „Sędziego Europejskiego” oraz jest autorem kilku publikacji prawnych. Rada podkreśliła, że kryterium stażu orzeczniczego i doświadczenia zawodowego było w niniejszym konkursie decydujące. Pozostali uczestnicy niniejszego postępowania nominacyjnego, którzy nie zostali przedstawieni z wnioskiem o powołanie, posiadają co prawda kwalifikacje merytoryczne do objęcia stanowiska, jednak na ich niekorzyść zdecydowanie przemawia krótszy o kilka lat staż w pełnieniu obowiązków asesora sądowego i sędziego, bądź wykonywaniu innego zawodu prawniczego.

Rada wskazała, że uwzględniła także poparcie Kolegium Sądu Apelacyjnego w (...) i Zgromadzenia Przedstawicieli Sędziów Apelacji (...). Na posiedzeniu

Kolegium Sądu Apelacyjnego w (...) 24 września 2018 r. wszyscy kandydaci poza I. Z. B. i M. M. Ś. otrzymali pozytywne opinie. Podczas posiedzenia Zgromadzenia Przedstawicieli Sędziów Apelacji (...) 12 października 2018 r. I. Z. B., K. M. D., Z. D., M. S., M. M. Ś. uzyskali niskie poparcie środowiska sędziowskiego podczas głosowania. Kandydaci ci jednak mimo takiej oceny środowiska sędziowskiego posiadają wieloletnie doświadczenie zawodowe i wysokie kwalifikacje, a także najdłuższy, wyróżniający ich spośród wszystkich osób biorących udział w konkursie staż zawodowy. Oceny dokonane przez Kolegium Sądu Okręgowego w K. odnośnie I. Z. B. i M. M. Ś. oraz opinie Zgromadzenia Przedstawicieli Sędziów Apelacji (...) dotyczące wybranych kandydatów nie odzwierciedlają, zdaniem Rady, ich kompetencji zawodowych. W tym zakresie uzyskany przez nich poziom poparcia ww. organów nie wpłynął negatywnie na ogólną ocenę ich kandydatur, wobec decydującego w niniejszym postępowaniu kryterium, którym jest staż i doświadczenie zawodowe.

Reasumując Rada stwierdziła, że o przedstawieniu Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej wniosku o powołanie na stanowisko sędziego sądu okręgowego w niniejszej procedurze nominacyjnej zadecydował, przy uwzględnieniu całokształtu okoliczności przedmiotowej sprawy, przede wszystkim najdłuższy staż orzeczniczy i najszersze doświadczenie zawodowe wybranych kandydatów. Pozostali uczestnicy postępowania nie posiadają - w świetle zgromadzonych w sprawie materiałów - wyższych kwalifikacji zawodowych od kandydatów objętych wnioskiem o powołanie na stanowisko sędziego Sądu Okręgowego w K., a przy tym nie wykazują się tak znaczącym stażem orzeczniczym i doświadczeniem zawodowym.

Powyższe okoliczności spowodowały, że w trakcie posiedzenia Krajowej Rady Sądownictwa 14 lutego 2019 r., w głosowaniu tajnym - w związku ze zgłoszeniem przez członka Rady żądania, o którym mowa w art. 21 ust. 2 zdanie 2 ustawy o KRS - na kandydaturę: I. Z. B. oddano 17 głosów „za”, 1 głos „przeciw”, przy 1 głosie „wstrzymującym się” i braku głosów „nieważnych”, K. M. D. oddano 17 głosów „za”, 1 głos „przeciw”, przy 1 głosie „wstrzymującym się” oraz braku głosów „nieważnych”, Z. D. oddano 16 głosów „za”, 1 głos „przeciw”, przy 2 głosach „wstrzymujących się” i braku głosów „nieważnych”, M. S. oddano 10 głosów „za”, 1

głos „przeciw”, przy 7 głosach „wstrzymujących się” i 1 głosie „nieważnym”, M. M. Ś. oddano 17 głosów „za”, 1 głos „przeciw”, przy 1 głosie „wstrzymującym się” i braku głosów „nieważnych”, C. T. nie oddano głosów „za” i głosów „przeciw”, przy 17 głosach „wstrzymujących się” i 2 głosach „nieważnych”, w rezultacie czego kandydatura ta nie uzyskała wymaganej bezwzględnej większości głosów.

Powyższą uchwałę zaskarżył w całości C. T., działając przez fachowego pełnomocnika, zarzucając sprzeczność uchwały z prawem poprzez naruszenie przepisów postępowania w zakresie, który miał wpływ na wynik sprawy (art. 44 ust. 3 u.KRS w zw. z art. 398³ § 1 pkt 2 k.p.c.) a mianowicie:

1. art. 37 ust. 1 w zw. z art. 35 ust. 1 i ust. 2 oraz art. 57a § 1 i art. 57ah § 1, art. 57b § 1 oraz 57f § 1 p.u.s.p., co doprowadziło do podjęcia przez KRS sprzecznej z prawem uchwały w przedmiocie przedstawienia wniosku o powołanie na stanowisko sędziego Sądu Okręgowego w K. I. Z. - B. , K. M. D. , Z. D., M. S., M. M. Ś. wbrew ustawowym kryteriom oceny kandydatów, z pominięciem części tych kryteriów oraz przypisaniu niektórym z nich nadmiernej wagi.

2. art. 33 ust. 1 u.KRS w zw. w art. 32 ust. 1 i 2 oraz art. 60 Konstytucji RP poprzez brak wszechstronnego rozważenia sprawy przez Krajową Radę Sądownictwa polegający na wskazaniu kandydatów wbrew ustawowym kryteriom oceny kandydatów, z pominięciem części tych kryteriów oraz przypisaniu niektórym z nich nadmiernej wagi i w ten sposób naruszenie zasady, że wszyscy mają prawo do równego traktowania przez władze publiczne oraz zasady, że wszyscy obywatele polscy korzystający z pełni praw publicznych mają prawo dostępu do służby publicznej na jednakowych zasadach.

Odwołujący się wniósł o przyjęcie odwołania do rozpoznania z wnioskami o: uchylenie w całości zaskarżonej uchwały Krajowej Rady Sądownictwa z 14 lutego 2019 r., nr 195/2019 i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Radzie; zasądzenie od Krajowej Rady Sądownictwa na rzecz odwołującego się kosztów postępowania odwoławczego w tym kosztów zastępstwa procesowego liczonych według norm przepisanych oraz rozpoznanie sprawy na rozprawie przed Sądem Najwyższym.

W uzasadnieniu Odwołujący się podniósł, że zgodnie z art. 35 ust. 2 w zw. z art. 37 ust. 1 u.KRS zespół Rady i sama Rada ustalają kolejność kandydatów

kierując się przede wszystkim (podkreślenie autora) oceną kwalifikacji kandydatów. Dopiero w drugiej kolejności uwzględnia się pozostałe kryteria. W powyższym kontekście budzi wątpliwość wybór przez Radę dwóch kandydatek, które otrzymały wyraźnie gorsze oceny kwalifikacyjne od innych uczestników konkursu. Jakkolwiek w uzasadnieniu uchwały, Rada odnosi się do powyższej kwestii, to jednak - zdaniem Odwołującego się - czyni to w sposób, który w jego ocenie narusza zasady oceny kandydatur wyrażone w art. 35 ust. 2 u.KRS i ma charakter dowolny.

W dalszej kolejności Odwołujący podniósł, że stanowisko Rady zgodnie z którym tylko i wyłącznie staż oraz doświadczenie życiowe przesądzają o pierwszeństwie kandydata, narusza art. 37 ust. 1 w zw. z art. 35 ust. 2 u.k.r.s. Oba kryteria mogą mieć w świetle przywołanych przepisów znaczenie pomocnicze, nie mogą jednak stanowić wyłącznej podstawy merytorycznej wyboru kandydatów na sędziego. Takie jednak stwierdzenia znajdują się na stronach 14 i 15 uzasadnienia zaskarżonej uchwały. Co więcej zasady prawidłowego rozumowania oraz właśnie wskazania wiedzy i doświadczenia życiowego każą poddać w wątpliwość prymat stażu pracy nad innymi przesłankami merytorycznymi wyboru kandydatów. Budzi bowiem znaczące wątpliwości Odwołującego się konstatacja Rady, według której na stanowisko sędziego sądu okręgowego zasługuje ten kandydat, którego jedyną lub naczelną zaletą jest najdłuższy staż w pracy. Zdaniem Odwołującego się Rada przedkłada doświadczenie zawodowe w stosowaniu prawa w jednej dziedzinie i w wąskim zakresie nad doświadczenie niektórych kandydatów pracy w wielu wydziałach sądów powszechnych czy też praktyki wolnego zawodu, gdzie kandydat musi biegle poruszać się na gruncie wielu gałęzi prawa, często znacznie od siebie oddalonych. Rada nie odniosła się do prawie dziesięcioletniego doświadczenia Odwołującego się jako adwokata, w którego ocenie kwalifikacyjnej znajdują się zapisy o wysokiej jakości pracy na gruncie zarówno prawa karnego, administracyjnego, prawa pracy i ubezpieczeń społecznych, prawa gospodarczego oraz cywilnego, w tym w zakresie prawa rodzinnego (kandydaci ubiegają się o cztery miejsca docelowo przeznaczone do Wydziału Rodzinnego Sądu Okręgowego w K. i jedno miejsce do wydziału cywilnego tegoż Sądu). Pominięcie tego aspektu stanowi niewątpliwie naruszenie art. 35 ust. 2 u.KRS. Tym bardziej, że w ocenie sędziego wizytatora ds. cywilnych podkreślono nie tylko szeroki zakres

praktyki adwokata C. T., ale także zwrócono uwagę na to, że „w sprawach z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego należy stwierdzić, że poziom pism procesowych sporządzonych przez C. T. zasługuje w płaszczyźnie formalnej i merytorycznej na wysoką ocenę” (zob. str. 25 oceny kwalifikacji C. T.). Na uwagę zasługuje również fakt, że kandydat jest autorem skargi kasacyjnej rozpoznanej przez Sąd Najwyższy pod sygn. III CSK 17/12 (skarga w aktach osobowych jako jedna ze stu dokumentów przedstawionych na potrzeby postępowania konkursowego), która doprowadziła do uchylecia prawomocnego postanowienia Sądu Okręgowego w K. z zakresu sprawy cywilno-rodzinnej. Kandydat jest też autorem innych skutecznych skarg kasacyjnych, np. II PK 255/12, w której Sąd Najwyższy wyrokiem z 9 maja 2013 r. uchylił wyrok Sądu Okręgowego w W. z 8 marca 2012 r., VII Pa (...). Ukazuje to sprawność warsztatową jak i prawniczą kandydata, mimo nieznacznie niższego stażu zawodowego od niektórych uczestników. Reasumując Odwołujący się podniósł, że w jego ocenie jedyną przesłanką jaką kierowała się Rada była faktyczna długość zajmowania przez poszczególnych kandydatów stanowiska, co w oczywisty sposób nie prowadzi do wyłonienia najlepszego kandydata.

Odwołujący się podniósł także zastrzeżenia dotyczące kryterium doświadczenia życiowego, które jest ważnym aspektem pracy sędziego, jednakże o tym, czy ktoś posiada dostateczne doświadczenie życiowe do zajmowania stanowiska sędziego sądu okręgowego przesądza już art. 63 § 1 ust. 1 i § 2 ust. 1 w zw. z art. 61 § 1 p.u.s.p., które to przepisy wprost wskazują, że sędzią sądu okręgowego może być osoba mająca co najmniej ukończone 35 lat. Ustawodawca wprowadza bowiem próg wiekowy kandydatów na to stanowisko w tym celu, aby zagwarantować wśród nich pewien minimalny poziom znajomości realiów życia. Skoro zaś wszyscy kandydaci spełniają ten wymóg, to kwestia rozróżnienia między nimi większego lub mniejszego stażu pracy i doświadczenia może mieć tylko i wyłącznie drugorzędne znaczenie. Zwłaszcza, jeżeli nie idzie za nim dostateczna wiedza, stabilność orzecznictwa i zaangażowanie w pracę.

Odwołujący się zarzucił, że Rada całkowicie pominęła i zmarginalizowała kryterium poparcia środowiska sędziowskiego pomimo tego, że z punktu widzenia przepisów ustawy mają one ten sam ciężar, co ocena stażu i doświadczenia. Rada

wspomniała co prawda o tym, że wszyscy (podkreślenie autora) wybrani przez nią kandydaci uzyskali najmniejsze poparcie Zgromadzenia Ogólnego Sędziów Apelacji (...), ale w żaden sposób nie odniosła się do tego zjawiska, poza stwierdzeniem o braku negatywnego wpływu tej okoliczności na pierwszeństwo wybranych kandydatów, co stanowi wprost o naruszeniu art. 35 ust. 2 u.KRS.

Zdaniem Odwołującego się uzasadnienie zaskarżonej uchwały nie pozwala w istocie na kontrolę postępowania Rady pod kątem dochowania przez nią wymogu wszechstronnego rozważenia wszystkich okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy. Brak jest bowiem wyjaśnienia w uzasadnieniu uchwały sytuacji poszczególnych kandydatów w aspekcie zastosowanych przez Radę kryteriów oceny, które może być zróżnicowane w zależności od potrzeb, przy czym powinno być szersze w stosunku do kandydatów mających zbliżoną sytuację, lokujących się przy granicy rozdzielającej uchwały pozytywne dla kandydatów od uchwał negatywnych.

W ocenie Odwołującego się w niniejszej sprawie Rada nie dokonała należytego wyważenia wszystkich racji przemawiających za poszczególnymi kandydatami, mylnie przypisując niektórym z tych racji wyższe znaczenie od innych bądź wprost je bagatelizując. Tymczasem brzmienie art. 35 ust. 2 u.KRS. wyraźnie ustanawia hierarchię poszczególnych kryteriów kwalifikacyjnych, poczynwszy od oceny kwalifikacyjnej. Zdaniem Odwołującego się zaskarżona uchwała nie odzwierciedla procesu, a w szczególności analizy i ważenia poszczególnych argumentów, które ostatecznie przesądziły za wyłonieniem konkretnych kandydatów. Stąd zaskarżona uchwała może budzić uzasadnione wątpliwości co do swojej dowolności.

W odpowiedzi na powyższe odwołanie, Rada wniosła o jego oddalenie. Rada wyraziła opinię, że odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie, ponieważ zawiera zarzuty dotyczące merytorycznej oceny uczestników postępowania nominacyjnego, podczas gdy zakres kognicji Sądu Najwyższego w ramach oceny uchwał Krajowej Rady Sądownictwa obejmuje wyłącznie badanie, czy uchwała nie pozostaje w sprzeczności z prawem.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z treścią art. 44 ust. 1 zdanie pierwsze u.KRS, uczestnik postępowania może odwołać się do Sądu Najwyższego z powodu sprzeczności uchwały Rady z prawem, o ile przepisy odrębne nie stanowią inaczej. Z przytoczonego przepisu wynika prawo zaskarżania uchwał Rady podejmowanych w sprawach należących do jej kompetencji, w tym w sprawach wymienionych w art. 3 ust. 1 pkt 1 u.KRS. Stosownie do art. 44 ust. 3 u.KRS, do postępowania przed Sądem Najwyższym w sprawach z odwołań od uchwał Rady stosuje się przepisy k.p.c. o skardze kasacyjnej, z wyłączeniem stosowania przepisu art. 87¹ k.p.c. Wyznaczone zostały w ten sposób granice rozpoznania przez Sąd Najwyższy sprawy zainicjowanej odwołaniem uczestnika postępowania. Z tego względu, stosownie do art. 398¹³ § 1 k.p.c., odwołanie od uchwały KRS rozpoznaje się analogicznie jak skargę kasacyjną, a więc w granicach zaskarżenia oraz w granicach podstaw, a z urzędu bierze pod rozważenie tylko nieważność postępowania. Zaznaczyć jednak należy, że stosowanie w niniejszym postępowaniu przepisów k.p.c. o skardze kasacyjnej nie może odbywać się wprost. Wprawdzie z literalnego brzmienia art. 44 ust. 3 ustawy o KRS nie wynika wprost odpowiednie stosowanie ww. przepisów, to z materii w nich uregulowanej niewątpliwie wywodzić należy, że muszą być one odpowiednio zmodyfikowane, z uwzględnieniem istoty postępowania odwoławczego (zob.: Komentarz do art. 13 ustawy o KRS z 27 lipca 2001 r., [w:] T. Ereciński, J. Gudowski, J. Iwulski, *Prawo o ustroju sądów powszechnych. Ustawa o Krajowej Radzie Sądownictwa. Komentarz., wyd. II*, Warszawa 2009, s. 745-747). Powyższe najwyraźniejsze odzwierciedlenie znalazło w orzecznictwie Sądu Najwyższego wykluczającym możliwość stosowania przy kontroli zgodności z prawem uchwał Krajowej Rady sądownictwa art. 398⁹ k.p.c., który dotyczy przesłanek przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (zob.: wyrok Sądu Najwyższego z 14 marca 2002 r., III KRS 1/02, OSNP 2002, nr 18, poz. 448). Konsekwencją niestosowania instytucji tzw. przesądu przy rozpatrywaniu odwołań od uchwał Rady w sprawach indywidualnych jest niestosowanie w takich sprawach art. 398⁴ § 2 k.p.c. Wobec nieprawidłowo sformułowanej treści wniosku odwołującego się, Sąd Najwyższy podkreśla,

że odwołanie nie musi zawierać wniosku o przyjęcie do rozpoznania i jego uzasadnienia. Odwołanie powinno natomiast spełniać pozostałe wymagania wymienione w § 1 tego artykułu dla skargi kasacyjnej, takie jak oznaczenie uchwały Rady, wraz ze wskazaniem, czy jest ona zaskarżona w całości, czy w części, przytoczenie podstaw odwoławczych, odpowiadających podstawom kasacyjnym, o których mowa w art. 398³ k.p.c. i ich uzasadnienie, wniosek o uchylenie uchwały lub uchylenie i zmianę uchwały z oznaczeniem zakresu żądanego uchylenia i zmiany.

Sąd Najwyższy w składzie niniejszym z urzędu, wziął pod uwagę okoliczność wydania wyroku przez Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej (dalej: TSUE) 19 listopada 2019 r. w połączonych sprawach C-585/18, C-624/18 i C-625/18 i ewentualnych jego skutków dla postępowań awansowych przed KRS i wydawanych przez nią uchwał. Wyrok ten stanowi odpowiedź na pytania prejudycjalne Sądu Najwyższego w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych. W wyroku tym określono między innymi kryteria badania tego, czy Krajowa Rada Sądownictwa jest organem dającym wystarczające gwarancje niezależności od organów władzy ustawodawczej i wykonawczej. Zdaniem Sądu Najwyższego w składzie niniejszym, zgodnie z wcześniej wyartykułowanym poglądem, badanie odwołania od uchwały KRS - tak, jak w wypadku skargi kasacyjnej - następuje w granicach zaskarżenia oraz w granicach podstaw, a z urzędu bierze się pod rozwagę tylko nieważność postępowania. W odwołaniu nie podniesiono zarzutów dotyczących niezależności KRS, dlatego zdaniem sądu nie ma on obowiązku zbadać z urzędu, niezależnie od granic podstaw odwołania, czy Krajowa Rada Sądownictwa spełnia kryteria wskazane we wspomnianym wyroku TSUE. Ponadto należy zauważyć, że na dzień orzekania Sąd Najwyższy w sprawie w której zadano pytanie nie wypowiedział się w przedmiocie spełniania ww. kryteriów z wyroku TSUE z 19 listopada b.r. Po drugie, dokonując nawet hipotetycznego założenia, że test niezależności względem Krajowej Rady Sądownictwa zostałby przeprowadzony i wypadłby negatywnie, to okoliczność taka nie powoduje automatycznie kwalifikacji, że wszelkie czynności prawne dokonane przez ten organ, w szczególności jego uchwały, obarczone są sankcją nieważności, zaś prowadzone przez Radę postępowanie miałyby być dotknięte sankcją

nieważności. Dokonywanie ocen, w tym również tych, które prowadziłyby do uchylania zaskarżanych uchwał, mogłoby następować jedynie na wskazanych w ustawie podstawach i w granicach odwołania. Wreszcie należy mieć też na względzie kwestie intertemporalne ewentualnych skutków wyroku sądu pytającego, które mogą oddziaływać na przyszłość.

Przechodząc do oceny treści odwołania, zaskarżono w nim przedmiotową uchwałę w całości, tj. w zakresie przedstawienia Prezydentowi RP wniosku o powołanie pięciu kandydatów na urząd sędziego sądu okręgowego w Sądzie Okręgowym w K. oraz nieprzedstawienia Prezydentowi RP wniosku o powołanie pozostałych siedmiu kandydatów. Wskazać należy, że w interesie Odwołującego się leży jedynie to, by zostać przedstawionym Prezydentowi RP do nominacji, natomiast już nie to, by przedstawiony został inny kandydat, w szczególności spośród nieprzedstawionych. Tym samym, interes prawny skarżącego istnieje zasadniczo jedynie w takim zakresie, w jakim pozwala na ewentualne dokonanie realnej zmiany uchwały KRS i na ewentualne, skuteczne przedstawienie Prezydentowi RP we wniosku o powołanie kandydatury Odwołującego się, gdyż nie może on bez umocowania działać w imieniu i w interesie pozostałych kandydatów nieprzedstawionych na urząd sędziego sądu okręgowego w niniejszym postępowaniu nominacyjnym. Wobec powyższego, Sąd Najwyższy rozpoznał i rozstrzygnął niniejszą sprawę kierując się zakreślonym jak wyżej interesem prawnym Odwołującego się, tj. nie objął zakresem rozważań ani rozstrzygnięciem w niniejszym postępowaniu kwestii nieprzedstawienia Prezydentowi RP wniosku o powołanie do pełnienia urzędu sędziego sądu okręgowego w Sądzie Okręgowym w K.: M. J. H., M. L. L., E. A. Ł., M. S., L. J. W., A. Z. W..

W świetle wynikającego z art. 45 Konstytucji prawa do sądu, konieczne jest zapewnienie proceduralnej możliwości sprawowania kontroli sądowej przestrzegania konstytucyjnego prawa do równego dostępu do służby publicznej, a zatem prowadzenia naboru na podstawie przejrzystych kryteriów selekcji kandydatów i obsadzania poszczególnych stanowisk w służbie publicznej. W myśl art. 44 ust. 1 u.KRS, kognicja Sądu Najwyższego w sprawach z odwołań od uchwał Krajowej Rady Sądownictwa dotyczących obsady stanowisk sędziowskich obejmuje wyłącznie badanie, czy uchwała nie pozostaje w sprzeczności z prawem, tj. pod

kątem legalności i przestrzegania stosownych procedur prawnych. Merytoryczna ingerencja Sądu Najwyższego w rozstrzygnięcia Rady jest niedopuszczalna, gdyż wkraczałaby w sferę szczególnego władztwa Krajowej Rady Sądownictwa, wynikającego z norm konstytucyjnych. Rolą Sądu Najwyższego nie jest zastępowanie Krajowej Rady Sądownictwa w wykonywaniu jej ustawowo wyznaczonego zadania, jakim jest rozpatrywanie i ocena kandydatów do pełnienia urzędu sędziego, a kompetencja do badania stopnia dojrzałości zawodowej kandydatów należy do Rady. Kognicja Sądu Najwyższego w zakresie kontroli nad postępowaniem dotyczącym przedstawienia Prezydentowi RP wniosku o powołanie na stanowisko sędziego, obejmuje w szczególności badanie, czy Krajowa Rada Sądownictwa przestrzegała w danym postępowaniu jednolitych kryteriów oceny kandydatów oraz procedur postępowania związanych z tą oceną i przedstawieniem wniosku Prezydentowi. Analiza tego, czy uchwała nie pozostaje w sprzeczności z prawem, obejmuje również, kontrolę przestrzegania przez Radę innych wymagań prawnych, w tym np. ustawowych warunków powoływania na stanowisko sędziego, sprecyzowanych w ustawie Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz ogólnych reguł proceduralnych wynikających z ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa.

Krajowa Rada Sądownictwa w zaskarżonej uchwale zdecydowała się przedstawiać Prezydentowi RP wniosek o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Okręgowego w K. 5 osób na 5 wolnych stanowisk. Na takie rozstrzygnięcie Rady wpływ miał całokształt okoliczności przedstawionych w uzasadnieniu uchwały, przy czym jako kryterium decydujące Rada wskazała ocenę kwalifikacji oraz doświadczenie zawodowe kandydatów. Z powyższym rozstrzygnięciem nie zgodził się Odwołujący, zarzucając naruszenie: art. 37 ust. 1 w zw. z art. 35 ust. 1 i ust. 2 ustawy o KRS oraz art. 57a § 1 i art. 57ah § 1, art. 57b § 1 oraz 57f § 1 p.u.s.p., co doprowadziło do podjęcia przez Krajową Radę Sądownictwa w jego ocenie sprzecznej z prawem uchwały, tj. wbrew ustawowym kryteriom oceny kandydatów, z pominięciem części tych kryteriów oraz przypisaniu niektórym z nich nadmiernej wagi; oraz art. 33 ust. 1 u.KRS w zw. w art. 32 ust. 1 i 2 oraz art. 60 Konstytucji RP poprzez brak wszechstronnego rozważenia sprawy przez KRS, skutkujący naruszeniem zasady równego dostępu do służby publicznej.

Sąd Najwyższy jest władny przeprowadzić kontrolę w zakresie ustalenia,

czy Rada w odniesieniu do wszystkich uczestników procedury nominacyjnej zastosowała przejrzyste, jednolite i sprawiedliwe kryteria selekcyjne. W przypadku powzięcia w tym zakresie wątpliwości, Sąd Najwyższy wyjątkowo dopuszcza - w ramach weryfikacji zgodności z prawem uchwały Rady we wskazanym powyższej zakresie - porównywanie poszczególnych, zastosowanych przez Radę kryteriów w odniesieniu do konkretnych kandydatów. Jest tak zwłaszcza w sytuacji, gdy w uzasadnieniu uchwały Rada wskazuje, że przy dokonywaniu wyboru kierowała się oceną kwalifikacji i doświadczenia zawodowego, lecz z uzasadnienia uchwały nie można wnioskować dlaczego kwalifikacje zawodowe wybranego kandydata są lepsze od pozostałych kandydatów, w szczególności zaś skarżącego uchwałę Rady (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 26 stycznia 2017 r., III KRS 38/16 oraz wskazane w nim orzecznictwo Sądu Najwyższego).

Analiza treści uzasadnienia zaskarżonej uchwały prowadzi do wniosku, że Rada dochowała należytej staranności w wyborze kandydatów do pełnienia urzędu na pięć stanowisk sędziego sądu okręgowego w Sądzie Okręgowym w K.. Z uzasadnienia uchwały wynika jednoznacznie jakimi kryteriami kierowała się Rada w toku niniejszego postępowania nominacyjnego. Rada wyraźnie wskazała, że decydujące znaczenie miały: ocena kwalifikacyjna oraz doświadczenie zawodowe i życiowe kandydatów, a wybrani kandydaci posiadają wieloletnie i bogate doświadczenie zawodowe i życiowe, wykazują się wysokimi kwalifikacjami i umiejętnościami zawodowymi oraz najdłuższym stażem orzeczniczym spośród wszystkich uczestników postępowania. Z ocen kwalifikacyjnych wynika natomiast, że prezentują wysoki poziom wiedzy prawniczej i zdolność stosowania jej w praktyce, wykonują swoje czynności służbowe rzetelnie i z zaangażowaniem.

Odwołujący się podważył prawidłowe zastosowanie przez Radę kryterium oceny kwalifikacyjnej, wskazując, że dwie spośród wybranych kandydatek otrzymały negatywną ocenę kwalifikacyjną. Podkreślić jednak należy, że oceny te zostały zakwestionowane również przez kandydatki, które złożyły w tym zakresie obszernie wyjaśnienia, następnie przez Radę pozytywnie zweryfikowane. Wbrew twierdzeniom Odwołującego się, zastrzeżenia do oceny odnosiły się także do kwestii merytorycznych. Rada oceniła je jako wyczerpujące i przekonujące, przyjęła je jako własne, a w dalszej kolejności krytycznie odniosła się do

kwestionowanych ocen kwalifikacyjnych, wyjaśniając przyczyny, dla których oceniła kandydatury pozytywnie. Z uzasadnienia zaskarżonej uchwały wynika jednoznacznie to, jakie kryteria były decydujące w niniejszym postępowaniu nominacyjnym. Rada wystarczająco wyjaśniła przyczyny, które zdecydowały o pozytywnym zaopiniowaniu zastrzeżeń wniesionych do ocen kwalifikacyjnych przez dwie kandydatki, a w konsekwencji o tym, dlaczego treść tych opinii nie miała decydującego znaczenia przy ocenie kandydatek i nie stanęła na przeszkodzie przedstawieniu ich na urząd sędziego sądu okręgowego. Wobec powyższego, Sąd Najwyższy nie stwierdził sprzeczności między zgromadzonym w sprawie obszernym materiałem dowodnym a treścią uzasadnienia zaskarżonej uchwały. Odwołujący się ma prawo do własnej wysokiej samooceny, to jednak Rada jest uprawniona, a zarazem zobowiązana do oceny wszystkich zgłoszonych na dane stanowisko sędziowskie kandydatów. Samo subiektywne poczucie pokrzywdzenia nie stanowi usprawiedliwionej podstawy odwołania od uchwały o nieprzedstawieniu Prezydentowi RP wniosku o powołanie na wolne stanowisko sędziowskie (zob.: wyrok Sądu Najwyższego z 17 marca 2016 r., III KRS 5/16).

Odwołujący się zakwestionował także uznanie doświadczenia zawodowego za decydujące kryterium w toku postępowania nominacyjnego na urząd sędziego sądu okręgowego. Jednak ani ustawa, ani też orzecznictwo Sądu Najwyższego nie dają podstaw tego typu twierdzeniom. Sąd Najwyższy wielokrotnie wskazywał, że KRS może różnicować ocenę kandydatów w zależności od charakteru i wagi doświadczenia zawodowego istotnego dla pełnienia urzędu sędziego, wynikającego z wykonywania prac o różnym ciężarze gatunkowym oraz w różnych instytucjach wymiaru sprawiedliwości. W przypadku ubiegania się kilku osób o jedno stanowisko sędziowskie wskazane jest wyjaśnienie w uzasadnieniu uchwały sytuacji poszczególnych kandydatów w aspekcie zastosowanych przez Radę kryteriów oceny (zob. wyroki Sądu Najwyższego: z 17 sierpnia 2010 r., III KRS 10/10; z 5 sierpnia 2011 r., III KRS 9/11; z 27 sierpnia 2014 r., III KRS 36/14). Ponadto, w myśl p.u.s.p. wszystkie tzw. ścieżki dojścia do zawodu sędziowskiego są równoprawne w tym sensie, że ustawodawca określa jedynie minimalne wymagania formalne jakie muszą zostać spełnione przez osoby ubiegające się o nominację oraz wskazuje ogólnie kryteria oceny, wspólne dla wszystkich kandydatów.

W postępowaniu konkursowym, w którym udział biorą obok sędziów także pracownicy naukowcy, KRS nie ma obowiązku wyjaśniania ogólnych zasad przebiegu ścieżki sędziowskiej i ścieżki naukowej oraz wypracowywania swoistych kryteriów równoważności. W takich postępowaniach Rada ocenia konkretne kandydatury osób wykonujących różne zawody prawnicze i legitymujące się różnym doświadczeniem zawodowym. Nie umniejsza to w żaden sposób znaczenia „doświadczenia orzeczniczego”, natomiast z racji konkurencji różnych ścieżek dojścia do służby, samo w sobie nie przeważa jeszcze na korzyść kandydata kroczącego ścieżką kariery sędziowskiej w przypadku rywalizacji o nominację z pracownikiem naukowym (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 23 kwietnia 2015 r., III KRS 13/15, OSNP 2017 nr 6, poz. 75). Analogicznie przyjąć należy, że Rada nie ma obowiązku wskazywania kryteriów równoważności w przypadku rozważania kandydatury na urząd sędziego sądu okręgowego osób wykonujących zawód adwokata i sędziego sądu rejonowego, ani też promowania różnorodności doświadczenia zawodowego adwokata, kosztem długości stażu pracy sędziego.

W uzasadnieniu zaskarżonej uchwały Rada wyjaśniła, że wybrani kandydaci wyróżniają się stażem orzeczniczym, wysokimi kwalifikacjami, posiadanym doświadczeniem zawodowym i życiowym, a oceny kwalifikacyjne świadczą o ich wiedzy, warsztacie i doświadczeniu, na niekorzyść pozostałych kandydatów działa natomiast przede wszystkim krótszy staż pracy. Tak przyjęte kryteria wyboru kandydatów, nie uchybiają standardom wyboru najlepszych kandydatów na urząd sędziego sądu powszechnego. Jak wskazano powyżej, dopiero brak wyjaśnienia w uzasadnieniu uchwały sytuacji poszczególnych kandydatów w aspekcie zastosowanych przez Radę kryteriów oceny może poddawać w wątpliwość należyte rozważenie przez Radę wszystkich kandydatur. W okolicznościach niniejszej sprawy nie ulega wątpliwości, że Rada dokonała szczegółowej i wyczerpującej analizy zgromadzonego materiału, co znalazło odzwierciedlenie w uzasadnieniu uchwały.

Odnosząc się do zarzutu pominięcia opinii Kolegium Sądu Apelacyjnego oraz Zgromadzenia Ogólnego Sędziów Apelacji (...), Sąd Najwyższy stwierdził, że Rada ujęła w treści uzasadnienia zarówno opinię Zgromadzenia Ogólnego jak i wyniki głosowania Kolegium Sądu Apelacyjnego w (...). Nie ulega zatem

wątpliwości, że kryterium opinii środowiska sędziowskiego nie zostało pominięte. Kryterium poparcia środowiska sędziowskiego nie powinno być pomijane w postępowaniu nominacyjnym w ramach całościowej oceny kandydatów. Jednakże Rada nie jest mechanicznie związana opinią środowiskową, która jest najslabszym ogniwem wśród ustawowych elementów oceny kandydatów z tego powodu, że jako ocena (opinia) niemotywowana inaczej niż liczbą głosów oddanych „za” lub „przeciw” danej kandydaturze, prawie całkowicie wymyka się spod racjonalnej weryfikacji jej znaczenia i racji, którymi kierowały się organy skupiające przedstawicieli tzw. środowiska (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 9 maja 2019 r., I NO 35/19). Rada może przypisać określonym kryteriom mniejsze znaczenie, a nawet przedstawić kandydaturę, która otrzymała niższe poparcie środowiska sędziowskiego, jeżeli uzna, że jest to uzasadnione dobrem wymiaru sprawiedliwości i przedstawi przekonujące uzasadnienie (zob.: wyrok Sądu Najwyższego z 26 marca 2019 r., I NO 10/19 i I NO 7/19; wyrok Sądu Najwyższego z 15 września 2015 r., III KRS 48/15). Z uzasadnienia zaskarżonej uchwały wynika, że Rada zakwestionowała powyższe kryterium opinii środowiska sędziowskiego, wskazując, iż nie w każdym przypadku odzwierciedla ono rzeczywisty poziom kompetencji kandydatów. Nadto Rada wskazała, że kandydaci, którzy nie otrzymali poparcia środowiska sędziowskiego, posiadają wieloletnie doświadczenie zawodowe i wysokie kwalifikacje, a także najdłuższy, wyróżniający ich spośród wszystkich osób biorących udział w konkursie, staż zawodowy. Wobec powyższego uzyskany przez nich poziom poparcia Kolegium Sądu Apelacyjnego oraz Zgromadzenia Ogólnego Sędziów nie wpłynął negatywnie na ogólną ocenę ich kandydatur, gdyż za decydujące kryteria w niniejszym postępowaniu nominacyjnym Rada uznała staż i doświadczenie zawodowe. Poparcie udzielone Odwołującemu się przez środowisko sędziowskie jest tylko jednym z kryteriów oceny kandydatów na stanowiska sędziowskie, zatem nie może być uznane za decydujące o wyborze konkretnego kandydata (zob.: wyroki Sądu Najwyższego: z 17 sierpnia 2010 r., III KRS 10/10; z 27 sierpnia 2014 r., III KRS 36/14). Wobec powyższego zarzut naruszenia art. 33 ust. 1 u.KRS jest niezasadny.

Procedura wyboru kandydata na urząd sędziego przez Krajową Radę Sądownictwa ma charakter konkursowy i ma prowadzić do wyłonienia najlepszych

kandydatów. Rada jest zobligowana do wszechstronnego rozważenia wszystkich aspektów sprawy, całościowej i wszechstronnej oceny każdego z kandydatów, wynikającej z łącznego zastosowania właściwych kryteriów, co winno mieć odzwierciedlenie w uzasadnieniu uchwały. Krajowa Rada Sądownictwa rozpatrując i oceniając kandydatury zgłoszone na wolne stanowiska sędziowskie w Sądzie Okręgowym w K., niewątpliwie dysponowała obszerną dokumentacją dotyczącą poszczególnych osób biorących udział w konkursie. W ocenie Sądu Najwyższego treść uzasadnienia zaskarżonej uchwały odzwierciedla prawidłowy przebiegu procesu decyzyjnego Rady, w szczególności w zakresie zastosowania jasnych jednolitych kryteriów oceny i wyboru kandydatów. W przypadku dochowania przez Radę procedur ustawowych, Sąd Najwyższy nie może dokonywać oceny dlaczego te, a nie inne kryteria, miały charakter decydujący o danym rozstrzygnięciu. W szczególności, jeżeli w zakresie poszczególnych kryteriów i ich całościowej oceny poszczególni kandydaci nie wykazują różnic, które mogłyby uzasadniać przyjęcie naruszenia procedury lub przekroczenie granic swobodnego uznania Rady (zob.: wyrok Sądu Najwyższego z 7 listopada 2016 r., III KRS 27/16), Sąd Najwyższy nie może zastępować KRS w wyborze najlepszych kandydatów, gdyż nie ma kompetencji do merytorycznego rozpatrywania kwalifikacji kandydata na sędziego (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 24 września 2014 r., III KRS 43/14).

Mając na uwadze powyższe, Sąd Najwyższy stwierdził, że w sprawie nie doszło do naruszenia art. 60 i art. 32 ust. 1 Konstytucji RP w sposób wskazany przez Odwołującego się, gdyż KRS uprawniona jest do doboru kryteriów oceny kandydatów w danej procedurze nominacyjnej i ustalania hierarchii ważności tych kryteriów z punktu widzenia potrzeb danego przypadku. W odwołaniu nie wykazano okoliczności pozwalających kwestionować to, że Rada rozpatrzyła i oceniła zgłoszone kandydatury z zachowaniem wszechstronnego rozważenia wszystkich okoliczności sprawy, z uwzględnieniem całości zgromadzonej dokumentacji i wynikających z niej kwalifikacji zawodowych i na podstawie kryteriów uznanych za najistotniejsze w niniejszym postępowaniu konkursowym. To pozwala uznać, że przy podejmowaniu uchwały Rada nie przekroczyła granic przysługującego jej uznania. Oceny tej nie może podważyć odmienna opinia Odwołującego się.

Z powyższych względów - wobec niewykazania sprzeczności zaskarżonej

uchwały z prawem - odwołanie podlega oddaleniu na podstawie art. 398¹⁴ k.p.c. w związku z art. 44 ust. 3 ustawy o KRS.

Sąd Najwyższy odrzucił wniosek o zasądzenie kosztów postępowania. Jak już wyżej wskazano, do postępowania przed Sądem Najwyższym w sprawach z odwołań od uchwał Rady stosuje się odpowiednio przepisy k.p.c. o skardze kasacyjnej, z wyłączeniem stosowania przepisu art. 87¹ k.p.c., ustanawiającym przymus adwokacko - radcowski w występowaniu przed Sądem Najwyższym. Zniesienie przymusu adwokacko-radcowskiego wynika wprost w woli ustawodawcy, który zwolnił osoby wykonujące zawody prawnicze od konieczności korzystania z usług fachowego pełnomocnika w sytuacji, gdy posiadają oni odpowiednie kwalifikacje, by samodzielnie sporządzić odwołanie oraz występować przed Sądem Najwyższym we własnej sprawie i należycie zadbać o własne interesy. Powyższe nie wyklucza sytuacji, w której uczestnik postępowania nominacyjnego będzie reprezentowany w toku postępowania odwoławczego przed Sądem Najwyższym przez fachowego pełnomocnika. Jednakże Sąd Najwyższy stwierdził brak podstaw do zastosowania przepisów k.p.c. o kosztach sądowych do spraw z odwołania od uchwał KRS w przedmiocie przedstawienia Prezydentowi RP wniosku o powołanie do pełnienia urzędu sędziego sądu powszechnego.

W pierwszej kolejności wskazać należy, że omawiane sprawy mają charakter publiczny i koncentrują się na zapewnieniu konstytucyjnych gwarancji uczestnikom postępowania nominacyjnego, w szczególności zapewnieniu prawa równego dostępu do służby publicznej i wyboru przez KRS najlepszych kandydatów do pełnienia urzędu sędziego, co leży w interesie publicznym, by władza sądownicza w Rzeczypospolitej Polskiej wykonywana była przez niezależnych i niezawisłych sędziów, wyłonionych w toku procedury zgodnej z Konstytucją RP, z zachowaniem wszystkich gwarancji zawartych w ustawie zasadniczej. Odwołujący się jest także zwolniony od obowiązku uiszczenia opłaty od odwołania. Niewątpliwie omawiane sprawy mają także charakter indywidualny, gdyż bezpośrednio dotyczą praw każdego z kandydatów, jednakże dominujący jest charakter publiczny tychże spraw.

W dalszej kolejności wskazać należy, że w sprawach z odwołania od uchwały KRS, uczestnikami postępowania są kandydaci rekomendowani przez

KRS do powołania na urząd sędziego w konkretnej procedurze nominacyjnej, natomiast Rada nie jest uczestnikiem takiego postępowania. Powyższe uniemożliwia ustalenie przeciwników procesowych Odwołującego się, którzy mogliby zostać obciążeni kosztami postępowania na zasadach ogólnych, tj. art. 98-110 k.p.c. Postępowanie z odwołania od uchwały KRS wydanej w toku postępowania nominacyjnego wydaje się pod tym względem bliższe postępowaniu nieprocesowemu. Jednakże i w tym zakresie Sąd Najwyższy stwierdził brak podstaw do doszukiwania się podstawy prawnej rozstrzygnięcia o kosztach zastępstwa procesowego. Powyższe wymagałoby bowiem przyjęcia, że do rozpoznania odwołania stosujemy przepisy o postępowaniu procesowym, natomiast o kosztach postępowania Sąd Najwyższy rozstrzygałby na podstawie przepisów o postępowaniu nieprocesowym. W uzasadnieniu wyroku z 6 listopada 2019 r. w sprawie I NO 69/19 Sąd Najwyższy stwierdził, że stosowanie art. 520 § 1 k.p.c. musiałoby zakładać, że możliwe do stosowania w różnych warunkach byłyby także pozostałe regulacje zawarte w art. 520 k.p.c., a tak nie jest, gdyż jego treść jest nieadekwatna do okoliczności sprawy. Na poziomie publicznoprawnym nie można doszukać się sprzeczności interesów uczestników, choć oczywiście w sferze faktycznej sprzeczność taka występuje.

Sąd Najwyższy stwierdził także brak podstaw do zastosowania w sprawie art. 398¹⁸ k.p.c., w którym to ustawodawca zdecydował, że w razie wniesienia skargi kasacyjnej przez Prokuratora Generalnego, Rzecznika Praw Obywatelskich lub Rzecznika Praw Dziecka koszty procesu podlegają wzajemnemu zniesieniu, co oznacza, że każda ze stron ponosi koszty związane z jej udziałem w postępowaniu. W konsekwencji, w wypadku gdyby skarga kasacyjna wskazanych wyżej podmiotów została oddalona, strona nie może domagać się od Skarbu Państwa zwrotu poniesionych kosztów postępowania. Jeśli skargę kasacyjną wniosła również strona, to koszty postępowania kasacyjnego pomiędzy Prokuratorem Generalnym, Rzecznikiem Praw Obywatelskich bądź Rzecznikiem Praw Dziecka a stronami podlegają wzajemnemu zniesieniu, a pomiędzy stronami - rozliczeniu na ogólnych zasadach. Strona nie powinna bowiem korzystać ze zwolnienia w zakresie kosztów, jedynie w wypadku, gdy sama wniosła skargę. Artykuł 398¹⁸ k.p.c. jest przepisem szczególnym i powinien być interpretowany

zawężająco, a przyjęte w nim rozwiązanie stanowi odstępstwo od zwykłych zasad rozstrzygania o kosztach procesu określonych w art. 98-107 k.p.c. Wnoszący skargę kasacyjną podmiot wskazany w art. 398¹⁸ k.p.c. jest zwolniony od ponoszenia kosztów sądowych i reprezentowany przez upoważnione do tego z mocy prawa osoby. Zastosowanie powyższego przepisu do spraw z odwołania od uchwał KRS prowadziłoby do niedopuszczalnej sytuacji, w której zwolniony od ponoszenia kosztów sądowych kandydat na urząd sędziego, będący profesjonalnym prawnikiem, jako strona wygrywająca (w przypadku uchylecia zaskarżonej Uchwały KRS) wnosi o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego, a które to koszty na podstawie art. 398¹⁸ k.p.c. ulegają zniesieniu (są umarzane).

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy uznał orzekanie w przedmiocie kosztów niniejszego postępowania za niedopuszczalne, a w konsekwencji odrzucił wniosek odwołującej się o zasądzenie kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego, o czym orzekł jak w punkcie 3 sentencji wyroku.